

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/6/2018
Identifikačné číslo spisu: 5016200815
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5016200815.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Mariána Trenčana a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu : K. X. N. K., nar. XX.XX.XXXX, Q. XX/XX, N., zastúpeného: Mgr. Martina Masárová, advokátka, Záhradná 2/B, Piešťany, proti žalovanému: Slovenský rybársky zväz, Andreja Kmeťa 20, Žilina, IČO: 00 178 209, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/50/2016 zo dňa 24. októbra 2017, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/50/2016 zo dňa 24. októbra 2017 zrušuje a vec krajskému súdu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. V disciplinárnom konaní začatom na základe rozhodnutia zo dňa 29.02.2016 začala Disciplinárna komisia pri Rade Slovenského rybárskeho zväzu v Žiline (ďalej len „Disciplinárna komisia“) voči žalobcovi disciplinárne konanie, v ktorom po vypočutí žalobcu vydala ako disciplinárny orgán prvého stupňa dňa 27.04.2016 rozhodnutie sp.zn. DK 2/16-7 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým podľa § 4 ods. 2 písm. e/ Disciplinárneho poriadku Slovenského rybárskeho zväzu (ďalej len „Disciplinárny poriadok“) uložila žalobcovi disciplinárne opatrenie - vylúčenie z členstva na dobu 3 rokov pre previnenie, ktorého sa mal dopustiť tým, že nespolupracoval s Kontrolnou komisiou Rady Slovenského rybárskeho zväzu pri jej činnosti, neposkytol jej súčinnosť, nepodriadil sa kontrole a nerešpektoval nariadenia ňou určené, čím porušil § 6 ods. 2 písm. c/, g/, § 11 ods. 1 písm. b/, c/ Stanov Slovenského rybárskeho zväzu (ďalej len „Stanovy“) a § 3 ods. 1 písm. a/ Disciplinárneho poriadku.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, na základe ktorého Prezídium Rady Slovenského rybárskeho zväzu ako disciplinárny orgán druhého stupňa rozhodnutím sp. zn. OP-5/16 zo dňa 27.08.2016 (ďalej aj „odvolacie rozhodnutie“) potvrdilo rozhodnutie disciplinárneho orgánu prvého

stupňa, keď sa stotožnilo s jeho skutkovými i právnymi závermi.

II.

Konanie pred krajským súdom

3. Proti odvolaciemu rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu vo veciach správneho trestania na Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) a navrhol ho zrušiť, spolu s prvostupňovým rozhodnutím ako aj uznesením č. 78/2016 Prezídia Rady Slovenského rybárskeho zväzu prijatým na jeho zasadnutí dňa 27.08.2016 v časti, ktorým sa potvrdzuje prvostupňové rozhodnutie.

4. Žalobca v žalobe namietal, že disciplinárne rozhodnutia oboch stupňov porušujú jeho ústavné garantované právo slobodne sa združovať, vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci v súvislosti so spojením dvoch disciplinárnych konaní na spoločné prejednanie a tiež nevykonaním dôkazov navrhnutých žalobcom. Ďalej tvrdil, že rozhodnutia disciplinárnych orgánov sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, nakoľko skutky, ktorých sa mal žalobca dopustiť, neboli vo výroku rozhodnutia jednoznačne a nezameniteľne identifikované a z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, na základe akých dôkazov sa považuje spáchanie skutkov za preukázané. Zistenie skutkového stavu veci bolo podľa žalobcu nedostačujúce na riadne posúdenie veci a skutkový stav je aj v rozpore s administratívnymi spismi. Žalobca zaujal názor, že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej a to najmä z dôvodu, že Disciplinárna komisia uložila disciplinárne opatrenie bez toho, aby bol žalobca uznaný vinným zo spáchania disciplinárneho previnenia a tiež preto, že rozhodnutie disciplinárneho orgánu prvého stupňa nepodpísala oprávnená osoba - predsedníčka Disciplinárnej komisie.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu správnej žaloby navrhol túto zamietnuť a postúpiť na vecne a miestne príslušný súd. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že žalovaný konal v predmetnej veci ako orgán verejnej správy, pričom poukázal na to, že disciplinárne previnenie, ktorého sa žalobca dopustil porušením vnútorných zväzových predpisov, nevychádza zo zákona č. 139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rybárstve“). Mal za to, že Slovenský rybársky zväz možno považovať za orgán verejnej správy len za predpokladu, že rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb v oblasti verejnej správy. Do oblasti verejnej správy patrí rozhodovanie o disciplinárnych previneniach na úseku rybárstva, ktorých sa dopustia osoby porušením ustanovení zákona o rybárstve alebo vykonávacej vyhlášky č. 185/2006 Z.z. (napríklad lov rýb zakázaným spôsobom, lov rýb v čase individuálnej ochrany a podobne). Len v takom prípade možno považovať disciplinárne rozhodnutie za rozhodnutie orgánu verejnej správy. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 8Sžo/36/2016. Žalovaný sa zároveň vyjadril aj k jednotlivým žalobným bodom.

6. Žalobca v písomnom stanovisku k vyjadreniu žalovaného zotrval na žalobných bodoch uvedených v správnej žalobe a zaujal tiež názor, že v disciplinárnom konaní mu bol uložený trest, ktorý sa týka jeho oprávnenia na výkon rybárskeho práva a preto je splnená podmienka podľa § 4 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). Podľa mienky kasačného súdu tým mal zrejme žalobca na mysli, že žalovaný v predmetnej veci rozhodoval ako orgán záujmovej samosprávy v oblasti verejnej správy.

7. Dňa 24.10.2017 vyhlásil krajský súd rozsudok, ktorým zrušil prvostupňové i odvolacie rozhodnutie orgánov žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Priznal zároveň žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. Dospel k záveru, že Slovenský rybársky zväz je orgánom záujmovej samosprávy a jeho rozhodnutie o disciplinárnom opatrení - vylúčení z členstva združení bolo rozhodnutím orgánu záujmovej samosprávy, ktoré sa bezprostredne dotklo ústavou garantovaného práva žalobcu slobodne sa združovať. Mal za to, že združovacie právo poskytuje všetkým fyzickým osobám nielen individuálne právo spájať sa do spolkov a združení, ale súčasne poskytuje týmto subjektom právo na vznik a pokračovanie v činnosti. Na tomto závere podľa názoru krajského súdu nič nemení ani

skutočnosť, že orgán občianskeho združenia v danom prípade posudzoval disciplínu, resp. poriadok vo vnútorných vzťahoch občianskeho združenia. Rozhodné je, že v zmysle ustanoveného zákazu obsiahnutého v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky prieskum rozhodnutia, ktoré zasiahlo ústavou garantované právo fyzickej osoby, je neprípustné vylúčiť z prieskumu správnymi súdmi.

8. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kasačný súd“ alebo „Najvyšší súd“) vo veci sz. zn. 8Sžo/36/2016 krajský súd uviedol, že Najvyšší súd sa zaoberal aplikáciou § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení účinnom do 30.06.2016. Toto ustanovenie však bolo s účinnosťou od 01.07.2016 zrušené a teda spomenuté rozhodnutie je na prejednávany prípad neaplikovateľné. Z toho istého dôvodu je podľa názoru krajského súdu neaplikovateľný ani právny názor Najvyššieho súdu vyslovený v ďalšom rozhodnutí označenom žalovaným a to sp. zn. 9Nds/15/2012 zo dňa 10.07.2012.

9. Krajský súd ďalej konštatoval, že nakoľko je prvostupňové i odvolacie rozhodnutie disciplinárnych orgánov žalovaného správnym aktom vydaným orgánom verejnej správy v oblasti správneho trestania, musí čo do formálnych i obsahových náležitostí primerane naplňať zákonné minimum požiadaviek na rozhodnutie správneho orgánu. V prejednanom prípade podľa názoru krajského súdu absentuje vymedzenie skutku relevantným časovým obdobím, miestom spáchania, spôsobom spáchania, pričom je nepostačujúce, aby sa tieto náležitosti uvádzali v odôvodnení rozhodnutia, nakoľko práve výrok rozhodnutia predstavuje najdôležitejšiu časť rozhodnutia, keďže sú v ňom určené konkrétne práva a povinnosti účastníkov konania. Nepreskúmateľnosťou trpia podľa názoru krajského súdu aj odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov, nakoľko absentuje citácia právnych noriem, podľa ktorých sa rozhodlo, ich výklad a aplikácia vo vzťahu k jednotlivým skutkovým zisteniam, právna úvaha správneho orgánu neobsahuje dostatočný počet myšlienkových premostení a logických úvah a vysvetlení vzťahu medzi aplikovanými internými normami a zisteným skutkovým stavom.

10. V ďalšom konaní bude podľa názoru krajského súdu povinnosťou správneho orgánu prvého stupňa opätovne rozhodnúť o obvinení žalobcu, rešpektujúc súbor záruk súhrnne nazývaných ako právo žalobcu na spravodlivý proces.

III.

Kasačná sťažnosť žalovaného, vyjadrenie žalobcu

11. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný včas kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na nové konanie, alebo aby vec postúpil vecne a miestne príslušnému súdu podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Kasačnú sťažnosť odôvodnil tým, že na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, ktorý v tejto otázke rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Sťažovateľ tvrdil, že aj keď Slovenský rybársky zväz možno považovať za orgán záujmovej samosprávy, nepožíva automaticky status orgánu verejnej správy. Za orgán verejnej správy by ho bolo možné považovať len za predpokladu, že by rozhodoval o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, pričom by to muselo byť ustanovené priamo v osobitnom predpise. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1KO/37/2017, ďalej na uznesenia sp. zn. 8Sžo/36/2016 a 9Nds/15/2012, ktoré sa podľa jeho názoru týkajú rozhodovania vo veciach občianskych združení a sú aplikovateľné aj na prejednaný prípad.

13. Poukázal na to, že v zmysle zákona o rybárstve je Slovenský rybársky zväz užívateľom rybárskych revírov, na ktorých mu Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky pridelo výkon rybárskeho práva, ktoré patrí štátu. Iné kompetencie Slovenskému rybárskemu zväzu v súvislosti s rozhodovaním o právach a právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb v oblasti verejnej správy z predmetného zákona nevyplývajú. V oblasti verejnej správy rozhoduje len o vydávaní povolení na rybolov, či už členom alebo nečlenom Slovenského rybárskeho zväzu. Vnútorné fungovanie, organizačná štruktúra, vytváranie organizačných zložiek v rámci zväzu sa riadi výlučne Stanovami a

ďalšími vnútornými predpismi Slovenského rybárskeho zväzu, pričom táto vnútorná úprava nijako nesúvisí s výkonom rybárskeho práva a s ustanoveniami zákona o rybárstve. V žiadnom ustanovení zákona o rybárstve nie sú upravené orgány Slovenského rybárskeho zväzu a ich pôsobnosť, nikde sa v zákone nespomína disciplinárne konanie a preto nemožno tvrdiť, že disciplinárne konanie podlieha zákonu č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“), ako to uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia.

14. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd nesprávne posúdil, že v prejednávanej veci sa jedná o správny disciplinárny delikt, nakoľko nešlo o protiprávne konanie spočívajúce v porušení právnych povinností súvisiacich s výkonom verejnej služby, ale o porušenie povinností členom združenia upravených v jeho stanovách. Krajský súd tiež podľa názoru sťažovateľa dospel k nesprávnemu záveru, že rozhodnutiami disciplinárnych orgánov sa Slovenský rybársky zväz bezprostredne dotkol ústavou garantovaného práva žalobcu slobodne sa združovať. Mal za to, že ak člen združenia poruší práva a povinnosti upravené v stanovách, príslušný orgán združenia je oprávnený z takéhoto konania vyvodit' dôsledky, medzi ktoré patrí aj vylúčenie z členstva. To však nemožno považovať za rozhodnutie správneho orgánu len preto, že sa dotklo práva člena združenia.

15. Napriek zrušeniu § 15 ods. 1 zákona č. 93/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o združovaní občanov“), ktorým bola daná okresnému súdu možnosť preskúmať rozhodnutia občianskeho združenia, ak mal člen za to, že odporujú stanovám, majú členovia združenia naďalej právo obracať sa na súdy so žalobami, jedná sa však o určovacie žaloby, o ktorých rozhodujú civilné súdy. Krajský správny súd by bol vecne príslušný na rozhodovanie len v prípade, keby preskúmal rozhodnutia združenia vo veciach, v ktorých štát preniesol na občianske združenie pôsobnosti orgánu verejnej správy. Pôsobnosť správnych súdov na preskúmanie rozhodnutí orgánov občianskych združení v správnom súdnictve však nie je daná. Krajský súd bol preto podľa sťažovateľa povinný vec postúpiť na príslušný civilný súd, ktorý by skúmal, či rozhodnutie disciplinárneho orgánu neodporuje stanovám Slovenského rybárskeho zväzu a jeho vnútorným predpisom a na základe toho by určil, či tu právo je alebo nie je v zmysle § 137 písm. d/ CSP.

16. Žalobca v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol túto podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietnuť, pričom zhrnul svoju predchádzajúcu argumentáciu a poukázal na to, že tzv. súkromné trestanie vo veciach záujmových združení podlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, ak uložený trest zasahuje do základných práv a slobôd občanov, v danom prípade do ústavného práva združovať sa.

IV.

Právne závery kasačného súdu

17. Senát Najvyššieho súdu ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

Kasačný súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol súbežne zverejnený tak na úradnej tabuli súdu, ako aj na jeho internetovej stránke. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27.06. 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

18. Sťažovateľ zakladá svoju kasačnú sťažnosť z formálneho hľadiska na dvoch odlišných dôvodoch, a to že pre rozhodnutie správneho súdu vo veci nebola daná jeho právomoc v správnom súdnictve (§ 440 ods. 1 písm. a/ S.s.p.) a že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). Za nesprávne pritom podľa obsahu kasačnej sťažnosti považuje právne posúdenie otázky, či disciplinárne orgány žalovaného rozhodovali o disciplinárnom previnení žalobcu ako orgány verejnej správy a či toto previnenie, ktoré sa žalobcovi kládlo za vinu, má povahu správneho deliktu. Prakticky rovnakou argumentáciou teda sťažovateľ odôvodňuje naplnenie oboch uplatnených sťažnostných bodov.

19. Kasačný súd nespochybňuje, že v niektorých prípadoch môže sťažovateľ na obranu svojich práv využiť aj viaceré dôvody kasačnej sťažnosti zakotvené v § 440 ods. 1 S.s.p., avšak dôvody uvedené pod písmenami a/ a g/ sa logicky vylučujú. Zámerom zákonodarcu v prípade dôvodu uvedeného pod písm. a/ bolo umožniť sťažovateľovi namietať zmätočnosť rozhodnutia pre nesplnenie procesnej podmienky konania, teda že konanie pred správnym súdom vôbec nemalo prebehnúť, zatiaľ čo prostredníctvom dôvodu uvedeného pod písm. g/ zákonodarcu sledoval preskúmanie zákonnosti súdneho rozhodnutia v merite veci pre namietanú nesprávnosť v aplikácii hmotného práva.

20. Keďže preskúmanie právomoci správneho súdu na prejednanie veci predchádza meritórnemu posúdeniu správnosti aplikácie noriem hmotného práva, riešil kasačný súd primárne otázku namietanej zmätočnosti rozhodnutia krajského súdu (§ 440 ods. 1 písm. a/ S.s.p.).

21. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov teda pripadlo kasačnému súdu posúdiť pre ďalší procesný postup zásadnú otázku, či pri rozhodovaní v disciplinárnom konaní voči žalobcovi konali disciplinárne orgány Slovenského rybárskeho zväzu v postavení orgánu verejnej správy a či rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia podliehajú súdному preskúmaniu správnym súdom podľa ustanovení S.s.p.. S tým súvisí i posúdenie otázky vecnej príslušnosti súdov na prejednanie veci.

22. Slovenský rybársky zväz je občianskym združením založeným podľa zákona o združovaní občanov, ktoré „...združuje občanov, ktorých spája spoločný záujem na rozvoji a uplatňovaní rekreačného, športového rybárstva, využívání rybárskeho práva v súlade so zákonom o rybárstve, v oblasti ochrany prírody a životného prostredia na úseku rybárstva, starostlivosti o ekológiu vôd a okolitej prírody, zachovanie genofondu rýb ako i výživy obyvateľstva" (§ 1 ods. 1 Stanov). Ide o právnickú osobu, subjekt súkromného práva, ktorý s ohľadom na svoje ciele a členskú základňu možno považovať fakticky za orgán záujmovej samosprávy, aj keď niet osobitného predpisu, ktorý tento jeho status upravoval.

23. Slovenský rybársky zväz je v zmysle zákona o rybárstve užívateľom zverených rybárskych revírov, je oprávnený na základe povolenia rezortného ministerstva vykonávať rybárske právo vo vodných tokoch (§ 4 ods. 3 zákona o rybárstve) a vydávať povolenia na rybolov (§ 10 ods. 5 zákona o rybárstve). Členstvo fyzickej osoby vo zväze nie je podmienkou pre vydanie povolenia na rybolov v príslušnom revíri. Svoju činnosť vykonáva Slovenský rybársky zväz v súlade so zákonom o združovaní občanov, Stanovami a inými internými predpismi, ktoré upravujú vnútorné pomery združenia vrátane disciplinárneho konania voči svojim členom.

24. Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej správy (§ 6 ods. 1 S.s.p.), pričom pojem orgán verejnej správy zákon definuje nasledovne:

Podľa § 4 S.s.p. orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

- a) orgány štátnej správy,
- b) orgány územnej samosprávy, ktorými sú obce, mestá, a v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestské časti a samosprávne kraje,
- c) orgány záujmovej samosprávy, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
- d) právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
- e) štátne orgány, iné orgány alebo subjekty, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

Z citácie uvedeného zákona jasne vyplýva, že okrem orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktoré sú orgánmi verejnej správy priamo z definície, orgány záujmovej samosprávy, ale aj iné právnické a fyzické osoby či štátne alebo iné orgány alebo subjekty nadobúdajú postavenie orgánu verejnej správy len v rozsahu, v ktorom im osobitný zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

25. Slovenský rybársky zväz a jeho organizačné zložky nesporne vystupujú ako orgán verejnej správy pri vydávaní povolení na rybolov, pretože zákon o rybárstve výslovne zveril užívateľom rybárskych revírov, ktorým bol na základe zákona o rybárstve pridelený výkon rybárskeho práva v danom revíri, oprávnenie vydávať povolenia na rybolov a teda rozhodovať o právach a povinnostiach individuálnych žiadateľov v oblasti verejnej správy v takto vymedzenom rozsahu. Žiadne ďalšie rozhodovacie právomoci v oblasti verejnej správy zákon priamo na Slovenský rybársky zväz nepreniesol.

26. O otázkach disciplinárnej zodpovednosti členov Slovenského rybárskeho zväzu rozhodujú disciplinárne orgány zväzu ako subjekty súkromného práva, pretože tieto otázky zákon o rybárstve ani žiaden iný zákon nereguluje a neprenáša na zväz žiadne rozhodovacie právomoci v oblasti verejnej správy. Rozhodovanie disciplinárnych orgánov o skutkoch, ktoré sú na základe Stanov a Disciplinárneho poriadku postihované ako porušenia zväzovej disciplíny, alebo porušenia členských povinností uložených vnútornými predpismi, je samosprávnou agendou občianskeho združenia a preto nemá povahu správneho trestania.

27. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že preskúmaniu správnym súdom podliehajú rozhodnutia orgánov Slovenského rybárskeho zväzu len v tých oblastiach, v ktorých bolo zväzu zákonom zverené rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb v oblasti verejnej správy. Keďže rozhodovanie orgánov zväzu v disciplinárnom konaní nie je takou oblasťou, súdne preskúmanie rozhodnutí jeho disciplinárnych orgánov je v zmysle § 7 písm. d/ S.s.p. neprípustné, pretože ide o súkromnoprávny spor medzi občianskym združením a jeho členom.

28. Sťažovateľ dôvodne upozornil na rozhodnutie Najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1KO/37/2017 zo dňa 12.09.2017, z ktorého jasne vyplýva, že žaloba člena združenia proti združeniu (jeho orgánu) nepatrí do právomoci správnych súdov, pretože ide o rozhodnutie súkromnoprávneho subjektu, nie rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy. Rovnako sú aplikovateľné i ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu, na ktoré upozornil sťažovateľ, bez ohľadu na to, v akej procesnej situácii súd rozhodoval, pretože z týchto rozhodnutí možno jednoznačne vyvodit' právny názor, že krajský (správny) súd by bol vecne príslušný preskúmať rozhodnutia občianskeho združenia len v prípade, ak by sa rozhodnutie týkalo vecí, v ktorých štát preniesol na tento súkromnoprávny subjekt pôsobnosť orgánu verejnej správy, pričom organizačné (a ani disciplinárne) otázky orgánov záujmovej samosprávy nemožno bez ďalšieho považovať za prenesený výkon verejnej správy.

29. Kasačný súd sa zhoduje s názorom sťažovateľa, ktorý tvrdí, že vypustením § 15 ods. 1 zo zákona o združovaní občanov, ku ktorému došlo zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa na otázkach právomoci a vecnej príslušnosti správnych súdov na preskúmanie rozhodnutí orgánov občianskych združení nič nezmenilo. Rozhodnutia disciplinárnych orgánov Slovenského rybárskeho zväzu možno aj naďalej podrobiť súdnej právomoci, vecne príslušným by však bol všeobecný civilný súd v konaní o určovacej žalobe (§137 písm. c/ C.s.p.), keďže ide o súkromnoprávny spor. Vecná príslušnosť krajského súdu by bola daná len na preskúmanie tých rozhodnutí orgánov Slovenského rybárskeho zväzu, ktoré by sa týkali výkonu rozhodovacích právomocí v oblasti zákonom preneseného výkonu verejnej správy.

30. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu i krajského súdu, že z prieskumnej právomoci správneho súdu nemôžu byť vylúčené rozhodnutia týkajúce sa základných práv (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR), kasačný súd upozorňuje na to, že ústava v predmetnom článku garantuje súdny prieskum rozhodnutí týkajúcich sa základných práv len za predpokladu, že boli vydané orgánmi verejnej správy, ktorými disciplinárne orgány Slovenského rybárskeho zväzu z vyššie uvedených dôvodov nie sú. Ak by za daných okolností malo byť žalobcovi garantované právo na súdne preskúmanie súkromnoprávneho rozhodnutia občianskeho združenia správnym súdom, potom by toto právo muselo patriť každému členovi občianskeho združenia, ktorého právo združovať sa by bolo rozhodnutím orgánu občianskeho združenia dotknuté tak, ako to tvrdí žalobca. To podľa názoru kasačného súdu bezpochyby nebolo účelom predmetného ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko zmyslom ústavnej garancie súdneho

prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy vo veciach týkajúcich sa základných práv a slobôd je ochrana individuálnych práv pred autoritatívnymi zásahmi zo strany orgánov či inštitúcií, ktoré vykonávajú verejnú moc.

31. Naostatok kasačný súd podotýka, že rozhodnutím disciplinárnych orgánov žalovaného nemohlo dôjsť k zásahu do práva žalobcu na rybolov, pretože výkon tohto práva nie je viazaný na členstvo v Slovenskom rybárskom zväze. Dočasné vylúčenie žalobcu sa v zmysle Stanov nepovažuje ani za zánik členstva vo zväze (§ 10 ods. 3 Stanov).

32. Z uvedených dôvodov považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť za dôvodnú, pretože na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve. Preto postupoval podľa § 462 ods. 1 S.s.p. a rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Nakoľko však predmetom konania je súkromnoprávny spor medzi občianskym združením a jeho členom, v ktorom je daná právomoc súdu v civilnom procese, bude úlohou krajského súdu postupom podľa § 43 ods. 1 C.s.p. bez rozhodnutia postúpiť spor vecne a miestne príslušnému okresnému súdu a upovedomiť o tom účastníkov. Postúpenie veci podľa § 18 ods. 3 S.s.p. neprichádza do úvahy, pretože v zmysle tohto ustanovenia je možné postúpiť vec len správne súdu.

33. Nárok na náhradu trov kasačného konania bude predmetom rozhodovania krajského súdu v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.